

Høyspentanlegg og målepunkter Nøkkeland skole

Av biofysiker Mahwash Ajaz og kommuneoverlege Kristian Krogshus, Moss kommune

Nøkkeland skole åpnet i 2011 med dispensasjon i rekkefølgekravet i reguleringsplanen for skolen (§3.1) frem til 2013. Gjennom skolens område strekker det seg et høyspentanlegg. Det er gjennomført målinger av magnetfelt på skolens område og i skolen bygningsmasse helt siden åpning av skolen.

Om målepunktene ved Nøkkeland skole

Det er flere målepunkter i skolens bygning, som er valgt i samarbeid med MKEiendom og ekspertise på feltet (Rejlers Norge AS som gjennomfører målingene). De valgte målepunktene ligger nærmest høyspentlinjen i avstand. Skolen er plassert slik at den ikke ligger parallelt med høyspentanlegget i luftlinje. Det betyr at når man beveger seg sydover inne i skolebygningen vil magnetfeltet avta. Inne i bygningen vil magnetfeltet variere etter hvor høyt opp men befinner seg, og hvor nærmere magnetfeltkilden man er. Målepunktet i rommene som strekker seg ut fra resten av bygningsmassen i skolebygget ligger nærmest magnetfeltkilden.

Målinger i byggets kjelleretasje er gjort i uke 38. Målingene blir deretter analysert av eksperter og lagt fram for skolen og foresatte. Det tas nye målinger av det elektromagnetiske feltet senere i vinterhalvåret.

Det gjøres målinger regelmessig av av skolens uteområder, et punkt direkte under senter av høyspenttraseen, og et punkt øst for høyspenttraseen.

MK Eiendom er ansvarlig for gjennomføring av målingene og Rejlers Norge AS utfører målingene og analyserer disse.

Generelt om elektromagnetisk stråling

Det er ikke dokumentert noen negative helseeffekter ved eksponering for elektromagnetiske felt så lenge verdiene er lavere enn grenseverdien på 200 μ T. Dette gjelder for voksne og barn. I dagliglivet vil ingen bli eksponert for verdier nær grenseverdien.

Hva sier loverket?

Retningslinjer og grenseverdier for eksponering for elektrisk strøm er omtalt i strålevernforskriftens §§ 5 og 6, Grenseverdier mv. for eksponering av personer. Her framgår det at:

All eksponering av mennesker for ikke-ioniserende stråling skal holdes så lav som god praksis tilsier. Grenseverdien for magnetfelt fra strømnettet er 200 μ T. Befolkningen vil normalt ikke bli eksponert for slike verdier.

Den nasjonale forvaltningsstrategien på dette området, krever at det skal utredes om magnetfeltnivåer over 0,4 μ T kan forventes ved anlegging av nye boliger, skoler og barnehager. Viser utredningen at det kan forventes nivåer over 0,4 μ T, skal det vurderes tiltak eller alternative løsninger samt kostnader og begrunnelse for tiltakene. Det framgår av strategien at det allikevel er

usikkert om tiltak forebygger negative helseeffekter, og anbefaler således at pålagte tiltak ikke bør kreve før høye kostnader eller andre ulemper. Av samme årsak kreves det ikke utredninger eller tiltak for eksisterende bebyggelse eller oppholdsplasser nær kraftledninger.

Utredningsnivå og grenseverdi

Utredningsnivået er *ikke* en grenseverdi, men innebærer at det ved eksponering over 0,4 µT skal man se på muligheter for enkle tiltak slik at magnetfeltene kan holdes så lave som praktisk mulig uten at det brukes mye ressurser for å oppnå dette.

Lenker til ytterligere informasjon

Statens strålevern:

[Strøm og helseeffekter](https://www.nrpa.no/temaartikler/90595/straum-og-helseeffektar). <https://www.nrpa.no/temaartikler/90595/straum-og-helseeffektar>

Rapport fra Statens Strålevern: [Forvaltningsstrategi om magnetfelt og helse ved høyspentanlegg](https://www.nrpa.no/filer/5fc87a6419.pdf) - <https://www.nrpa.no/filer/5fc87a6419.pdf>

25.09.2018